

ERVEN WIST U

Handige weetjes en tips over erfenis
en waar dus ook niet is

Is er géén testament? Dan vererft u uw vermogen volgens het wettelijk erfrecht. In principe erven dan de langstlevende echtgeno(o)t(e) en de kinderen. De kinderen krijgen hun erfdeel op papier zolang de langstlevende nog in leven is. Deze zogenaamde 'wettelijke verdeling' voldoet in veel gevallen, bijvoorbeeld in situaties dat het vermogen per erfgenaam binnen de vrijstelling blijft.

Het tijdig en goed regelen van een nalatenschap draagt niet alleen bij aan het minimaliseren van eventuele spanningen tussen erfgenamen, het is ook een prima manier om erfbelasting te besparen. Maar situaties veranderen. Check dus ten minste elke 5 jaar of uw testament nog up-to-date is.

Een erfgenaam die een erfenis zonder meer aanvaardt, is met zijn eigen vermogen aansprakelijk voor alle schulden uit de erfenis. Wie dat niet wil, kan de erfenis beneficiair aanvaarden of verwerpen.

Bezit u veel vermogen of bent u niet gehuwd of geen geregistreerd partnerschap aangegaan, of wilt u zaken vastleggen die niet standaard wettelijk geregeld zijn? Dan is het fiscaal vaak verstandiger om wél een testament te hebben. U heeft er niets meer aan, maar uw erfgenamen vaak nog wel!

Als u een erfenis 'beneficiair' aanvaardt, accepteert u deze alleen voor zover het te vererven vermogen na aftrek van de schulden positief is. Dit moet via de rechtbank. Het kan handig zijn om u daarbij te laten helpen door een notaris (maak vóóraf duidelijke afspraken over de kosten!).

Erven minderjarige kinderen, dan moet de rechtbank er altijd aan te pas komen. De rechtbank kan de erfenis namens de kinderen verwerpen of beneficiair aanvaarden. Jonge kinderen kunnen dus nooit met schulden van hun ouder(s) blijven zitten.

Door een erfenis te verwerpen heeft u geen enkel recht op de erfenis, dus ook niet op persoonlijke zaken zoals foto's. Is door de erflater geen testament gemaakt, dan gaat uw erfdeel door uw verwerping automatisch over naar uw wettelijke erfgenamen. Is er wel een testament, dan gaat uw erfdeel naar de overige erfgenamen, tenzij daarover bij testament uitdrukkelijk iets anders is bepaald.

We worden steeds ouder. Dat lijkt leuk, maar daarmee stijgt wel de kans dat we niet meer in staat zijn om onze eigen wil goed te bepalen (of tot uitdrukking te brengen). Met een zogenaamd 'levenstestament' kunt u aangeven wie er voor moet zorgen dat uw wensen worden uitgevoerd (bijvoorbeeld aangaande het bestuur van een onderneming of de bevoegdheid tot het doen van schenkingen). In het levenstestament kunnen ook uw wensen worden opgenomen over al dan niet medisch (door)behandelen. Uw notaris kan u hierover meer vertellen.

Heeft u nog geen testament? Lees het artikel 'Testament: wanneer wel, wanneer niet?' (FiscAlert april 2018, jrg 24 nr 4, p.26-28, online op www.fiscalert.nl > **schenken & erven**).

EN: DAT...?

erven die u niet overal leest
een van op de hoogte is.

Dien de aangifte erfbelasting pas in nadat aangifte inkomstenbelasting is gedaan. Vraag eventueel uitstel voor het indienen van de aangifte erfbelasting.

Vaak is het slim om ook alvast een voorlopige aanslag erfbelasting aan te vragen bij de Belastingdienst. Daarmee vermijdt (of beperkt) u belastingrente.

Schulden die op het moment van het overlijden van de erflater bestonden, kunnen van de erfenis worden afgetrokken. Dat geldt ook voor de uitvaartkosten die niet zijn gedekt door een uitvaartverzekering en kosten die betrekking hebben op de periode vóór de sterfdatum, maar die pas later zijn betaald (bijvoorbeeld huur en gas, water, elektriciteit).

Notariskosten, de beloning voor de executeur en de kosten van het ontruimen van de woning (en de doorbetaling van zaken als gas, water, elektriciteit en de huur of de hypotheekrente) zijn voor rekening van de erfgenamen en kunnen ze niet ten laste brengen van de erfenis.

Belastingsschulden mag u niet in mindering brengen op uw box 3-vermogen. Er geldt een uitzondering op deze regel voor openstaande erfbelastingsschulden. Die mag u dus wél meenemen in box 3.

Heeft de erflater u in het verleden geld geschonken en dat later aan de erflater weer teruggeleend ('schenken & teruglenen')? Vergeet dan niet deze als schulden van de erflater mee te nemen in de aangifte erfbelasting. En vergeet ook de gecumuleerde rente niet!

De aangifte erfbelasting is vrij complex. Bij grotere vermogens is het zinvol een belastingadviseur of notaris in te schakelen. Overlijdt de langstlevende ouder? Check dan wat er gebeurd is met het erfdeel van de eerst overledene. Hebben de kinderen alleen op papier geërfd, dan is de kans groot dat hun erfdeel (al dan niet met rente) belastingvrij kan worden uitbetaald. Inventariseer bezittingen en schulden bij elk overlijden goed en leg de gemaakte verdeling vast.

Ongeveer 4 maanden na overlijden van een erflater ontvangen de erfgenamen een brief waarin staat of ze aangifte moeten doen. Is dat het geval, dan moet dat binnen 8 maanden na het overlijden en ja, dat kan tegenwoordig online.

U betaalt pas erfbelasting als de waarde van uw erfenis hoger is dan uw vrijstelling. Voor echtgenoten en partners geldt een vrijstelling van € 671.910. Deze vrijstelling wordt lager als er nabestaandenpensioen en/of -lijfrente is, maar kan nooit lager zijn dan € 173.580. Voor kinderen en kleinkinderen is de vrijstelling € 21.281. Het bedrag boven de vrijstelling is belast met erfbelasting. Gehuwden/geregistreerd partners en kinderen betalen 10% erfbelasting over het belaste deel tot € 128.751 en 20% over het meerdere. Voor kleinkinderen is dat 18% en 36% en zussen, broers en derden betalen 30% en 40% (alle bedragen en percentages 2021).

Heeft u bezit in een ander Europees land? Check dan welk erfrecht daarop van toepassing is. Soms kunt u ook kiezen en die keuze in uw testament laten vastleggen. Meer informatie op www.notaris.nl/testament/bezit-in-het-buitenland